

Protocol

Radunanza cumünala dals 13.06.2022

Presidi: Peer-Puorger Victor

Preschaint: 47 votantas e votants
Giasts:
- Andri Linsel
- Gianna Rauch Poo
- Martin Hänzi

S-chüsà: - Armon Lingenhag
- Jon Pitschen Janett
- Rico Kienz

Scrutinaduras: Cla Duri Janett e Cla Nogler

Protocol: Oswald Gian Claudio

---

tractandas	tema	responsabel
------------	------	-------------

1	0110 Legislativa Tscherna da scrutinadurs	
2	0210 Administraziun cumünala Rendaquint Quint economic, quint d'investiziuns e bilantsch 2021 2.1 Approvaziun d'üna prefinanziaziun pel proget d'ingrondimaint da la chasa da scoula a Strada il' import da frs. 1.3 milliuns a charg dal quint economic 2021 2.2 Dumonda da credit sur da frs. 185'000.00 pella Meglioraziun Tschlin 2.3 Rendaquint da la Meglioraziun Tschlin (per cogniziun) 2.4 Rendaquint Bun Tschlin (per cogniziun)	
3	0210 Administraziun cumünala Infuormaziuns	
4	0210 Administraziun cumünala Butia Ramosch Dumonda per ün credit supplementar dal credit pel intent da la Butia Ramosch sur da frs. 280'000.00	
5	9630 Stabels da la facultà da finanzas Contrat da servitut funsil Contrat da dret da funtana, Jolanda Andri-Kirchen	

0110 Legislativa
6 **Cumischiun sindicatoria**
Elecziun d'ün/a commember/commembra da la cumischiun sindicatoria

0110 Legislativa
7 **Varia (radunanza cumünala)**

Il capo, Victor Peer, driva la radunanza illa sala polivalenta a Strada, e dà il bivgnaint a las 47 preschaintas e preschaints. El repassa cuort las tractandas centralas, e manzuna cha'l protocol nun ha plü da gnir prelet a chaschun da la radunanza, quel acconsentimaint segua davo ün temp da publicaziun da 30 dis. Pel cas schi vessan da gnir inoltradas objecziuns e reprimandas, vegnan quella tractandadas pella prosma radunanza cumünala.

0110 Legislativa

7 Tscherna da scrutinadurs

Sco scrutinadurs propuon il capo a Cla Duri Janett e Cla Nogler. Quels vegnan elets da la radunanza cun vusch unanima. Il capo ingrazcha als elets per lur agüd.

0210 Administraziun cumünala

Rendaquint

Quint economic, quint d'investiziuns e bilantsch 2021

8

2.1 Approvaziun d'üna prefinanziaziun pel proget d'ingrondimaint da la chasa da scoula a Strada il' import da frs. 1.3 milliuns a charg dal quint economic 2021

2.2 Dumonda da credit sur da frs. 185'000.00 pella Meglioraziun Tschlin

2.3 Rendaquint da la Meglioraziun Tschlin (per cogniziun)

2.4 Rendaquint Bun Tschlin (per cogniziun)

Quint economic, quint d'investiziuns e bilantsch 2021

Rendaquint

Quint economic

Il capo preschainta il resultat dal quint economic. El manzuna cha d'ürant l'on da gestiun 2021 sun stats ün per puncts extraordinaris. Per l'üna ha il cumün stuvü far la correctura dal termin quai chi riguarda il pajamaint dals fits d'aua. Quels fluischan adüna pür il on nouv. Sün racumandaziun dal uffizi da cumüns es dimena gnüda fatta quella correctura, uschè cha i'l rendaquint 2021 as rechattan duos jadas ils fits d'aua. Davart da las impostas haja dat ün svilup allegraivel. Incunter a la prognosa davart da l'uffizi chantunal, ha il cumün da Valsot gnü plü otas entradas d'impostas. Implü ha eir üna dividenda da l'Acla da Fans portà pro al resultat ourd'art allegraivel. Davart da las istanzas cumünalas es gnü decis, da far üna prefinanziaziun ill'otezza da frs. 1'300'000.00 pel intent da l'ingrondimaint da la chasa da scoula a Strada, quel ha la radunanza d'approvar. A man da las cifras indicativas da il capo üna invista il svilup in cumün. Quellas sun da giodair cun precauziun, cun quai chi demuossan per gronda part be il purtret dad ün mumaint. Il rendaquint demuossa, cun entradas da frs. 13'749'725.07 ed expensas da frs. 11'745'708.65 resulta pel on 2021 ün guadogn net da frs. 2'004'016.42.

Quint d'investiziuns

Il manader tecnic infuorma sur dal quint d'investiziuns e spordscha ün'invista ils progets, vi dals quals es gnü lavurà d'ürant l'on 2021. Bleras investiziuns planisadas nun ha però pudü gnir realisats e sun our da quel motiv gnüdas spostadas.

Sanaziun tir da chatscha Chant da l'Ardschiglia

	Entradas	Sortidas
Preventiv	fr. 0.00	fr. 17 '000.00
Quint	fr. 0.00	fr. 13'105.75

Chasa da scoula Strada

	Entradas	Sortidas
Preventiv	fr. 0.00	fr. 200'000.00
Quint	fr. 0.00	fr. 13'662.10

Via da velos Ovella-via Engiadina

	Entradas	Sortidas
Preventiv	fr. 900'000.00	fr. 423'000.00
Quint	fr. 0.00	fr. 5'355.60

Via ed infrastruttura Plan da Muglin

	Entradas	Sortidas
Preventiv	fr. 0.00	fr. 1'101'000.00
Quint	fr. 0.00	fr. 703'295.75

Via Plan da Muglin - Stradun

	Entradas	Sortidas
Preventiv	fr. 80'000.00	fr. 150'000.00
Quint	fr. 72'486.90	fr. 98'423.70

Via Poz – Avant Porta e via Pulvetta

	Entradas	Sortidas
Preventiv	fr. 0.00	fr. 0.00
Quint	fr. 0.00	fr. 2'762.50

Trafic public

	Entradas	Sortidas
Preventiv	fr. 0.00	fr. 0.00
Quint	fr. 0.00	fr. 6'475.90

Provedimaint da stüder fö Acla da Fans

	Entradas	Sortidas
Preventiv	fr. 0.00	fr. 20'000.00
Quint	fr. 0.00	fr. 17'669.75

Taxas d'attach

	Entradas	Sortidas
Preventiv	fr. 90'000.00	fr. 0.00
Quint	fr. 245'670.40	fr. 0.00

Cuntschet Brancla

	Entradas	Sortidas
Preventiv	fr. 0.00	fr. 40'000.00
Quint	fr. 0.00	fr. 162'696.60

Sanaziun via da god Clisura, Patschai, Clisot

	Entradas	Sortidas
Preventiv	fr. 46'400.00	fr. 80'000.00
Quint	fr. 27'499.95	fr. 78'027.30

Sviamaint via da god Clisot

	Entradas	Sortidas
Preventiv	fr. 14'400.00	fr. 20'000.00
Quint	fr. 73'231.65	fr. 34'685.40

Sanaziun via da god Martina - Vadrain

	Entradas	Sortidas
Preventiv	fr. 654'500.00	fr. 850'000.00
Quint	fr. 93'600.00	fr. 13'317.65

Vasca da stüder fö Jürada

	Entradas	Sortidas
Preventiv	fr. 12'000.00	fr. 15'000.00
Quint	fr. 0.00	fr. 26'218.50

Sanaziun via da god Chomp Survi

	Entradas	Sortidas
Preventiv	fr. 0.00	fr. 0.00
Quint	fr. 29'682.05	fr. 0.00

Sanaziun repairs Martina-Mingèr (sectur D)

	Entradas	Sortidas
Preventiv	fr. 0.00	fr. 0.00
Quint	fr. 8'776.70	fr. 0.00

Tualetta publica Martina

	Entradas	Sortidas
Preventiv	fr. 0.00	fr. 15'000.00
Quint	fr. 0.00	fr. 4'341.90

Inscenaziun portal entradas Valsot

	Entradas	Sortidas
Preventiv	fr. 0.00	fr. 100'000.00
Quint	fr. 0.00	fr. 96'926.25

Our da quistas cifras resulta, chi sun gnüdas fattas d'urant l'on 2021 investiziuns ill'otezza da frs. 1'278'269.35 incunter il preventiv da frs. 2'941'000.00, quai chi lascha resultar üna differenza da frs. 1'662'730.70. L'import da las investiziuns nettas pel 2021 s'amunta a frs. 727'321.70.

Bilantsch 31.12.2020

Il capo preschainta il bilantsch e da eir in connex cun quel spiegaziuns ingio chi bsögna. Our dal motiv chi nun han pudü gnir fattas d'urant l'on 2021 las investiziuns previsas, dispuona il cumün, sco fingià manzunà, sur dad otas reservas liquidas. Il chapital agen pels 31 da december 2021 importa frs. 17'672'209.51. In special in ögl da l'impraist a la Meglioraziun Tschlin. Cun quai cha la meglioraziun nu ha inchaschè pro'ls proprietaris da terrain raps d'urant ils ultims pacs ons, mancaiva la liquidità per paja ils quints averts. Il cumün ha sport agüd per e dat ün impraist. Quel vess stuvü gnir pajà inavo fin la fin da l'on da gestiun 2021, quai chi nun es stat il cas. L'approvaziun da l'affar tras la radunanza es tractandà per quista radunanza.

2.1 Approvaziun d'üna prefinanziaziun pel proget d'ingrondimaint da la chasa da scoula a Strada i'l import da frs. 1.3 milliuns a charg dal quint economic 2021

Il capo orientescha, cha davart da las instanzas cumünalas es gnüda ponderada la situaziun cullas entradas dublas dals fits d'aua. Sco soluziun per neutralisar quellas i'l resultat, propuona la suprastanza a la radunanza da far üna prefinanziaziun da frs. 1'300'000.00 pel intent da l'ingrondimaint da la chasa da scoula a Strada.

La radunanza va d'accord culla prefinanziaziun e tilla approvescha cun vusch unanima.

2.2 Dumonda da credit sur da frs. 185'000.00 pella Meglioraziun Tschlin

Il capo vaiva fingià spiegà la situaziun cul impraist a la meglioraziun, il qual ha da gnir approvà da la radunanza. Tenor infuormaziuns dal büro da revisiun nun es necessari da laschar approvar l'impraist, scha quel es gnü pajà inavo fin al di da la radunanza. Tenor infuormaziuns da la contabla dal cumün es quel pajamaint success al di da la radunanza, uschè cha quella approvaziun crouda davent.

Armon Mayer

Armon ingrazcha a tuot las instanzas cumünalas ed a tuot ils impiegats cumünals pella buna lavur. Tenor el dispuona il cumün dad impiegats fich ferm ingaschats pel cumün.

La radunanza approvescha il rendaquint 2021 cun vusch unanima.

2.3 Rendaquint da la Meglioraziun Tschlin (per cogniziun)

La manadra da finanzas repassa il rendaquint da la Meglioraziun Tschlin. Cun sortidas da frs. 116'020.20 ed entrada da frs. 358'058.00, resulta ün guadogn da frs. 242'037.80. La liquidità pels 31.02.2021 s'amunta a frs. 18'643.90. La somma da bilantsch as redüa d'ürant l'on da frs. 553'178.71 sün nouv frs. 318'097.85. Plü o main tuot ils cuosts registrats pertoccan la 16avla etappa.

4 Rendaquint Bun Tschlin (per cogniziun)

Martina Hänzi spiega il rendaquint dal Bun Tschlin. L'on da gestiun 2021 es stat pel Bun Tschlin ün bun. Id es stat pussibel da realisar divers progets d'ürant quel on. Cun quai chi nun es previs da fuormar chapital agen, s'ha decis da vulair far adöver da las reservas fattas. D'ürant l'on 2021 es gnüda fatta, cun entradas da frs. 131'752.45 e sortidas da frs. 135'396.19, ün perdita da frs. 3'643.74. Ün success sun statta l'introducziun da la „Apero-Box“ d'ürant la crisa dal coronavirus. Da quellas sun gnüdas vendüdas 470 tocs. Tuot in tuot vegn constatà cha la Festa da biera da muntogna es ün success ed es creschüda fich ferm. Quai nu's vezza be pro la cifra da partecipants, dimpersè eir pro rendaquint da la festa. Ils cuosts sco eir las entradas s'han augmantà ferm.

0210 Administraziun cumünala

9 Infuormaziuns

Progets conclüs d'ürant l'on 2020

Il nouv model da quint pretenda cha la radunanza vegn orientada sur da tuot ils progets chi sun gnüts conclüs d'ürant l'on da gestiun. Il manader tecnic infuorma eir in quista fatschenda:

Proget senda da spassegiar Barandias

Credit acconsenti	fr. 65'000.00			
Cuosts effectivs	fr. 30'223.75	differenza	fr. – 34'776.25	- 53.50%

Proget sanaziun via da god Chomp Survi

Credit acconsenti	fr. 450'000.00			
Cuosts effectivs	fr. 467'116.35	differenza	fr. + 17'116.35	+ 3.80%

Proget sanaziun repars Martina Mingèr (sectur D)

Credit acconsenti	fr. 96'000.00			
Cuosts effectivs	fr. 85'166.60	differenza	fr. – 10'833.40	- 11.28%

Revisiun planisaziun da zonas

Credit acconsenti	fr. 30'000.00			
Cuosts effectivs	fr. 27'365.50	differenza	fr. – 2'634.50	- 8.78%

Inscenaziun portal entrada Ramosch

Credit acconsenti	fr. 100'000.00			
Cuosts effectivs	fr. 97'713.25	differenza	fr. – 2'286.75	- 2.29%

0210 Administraziun cumünala

10 Butia Ramosch

Dumonda per ün credit supplementar dal credit pel intent da la Butia Ramosch sur da frs. 280'000.00

Il capo orientescha, cha pel intent da la Butia Ramosch ha gnü lö la runda d'offertas pellas lavurs. Il resultat ha surprais fich. Eir il fat cha per diversas posiziuns nu sun gnanca gnüdas inoltradas offertas, obain be pacas, es fich speciala. Las bleras parts dal fabricat sun gnüdas bainquant plü charas sco previs il preventiv dal proget. Tuot in tuot surpassan ils cuosts il preventiv per frs. 280'000.00 e s'amuntan uschè ad ün import da frs. 1'240'000.00. Il capo manzuna cha las instanzas cumünalas deploreschan il fat, mo cha per cuntinuar cullas lavurs saja necessari d'approvar il credit supplementar.

Silvio Gallo

Silvio es da l'opiniun cha l'augmaint dals cuosts es remarchabel ot. El svesch ha eir fat ponderaziuns e calculaziuns quai chi riguarda l'augmaint dals cuosts, e suppuona, cha las posiziuns da material ston avair subi ün augmaint enorm. In connex culs cuosts plü ots metta el in dumonda, scha la chargia pella manadra da la butia nu crescha uschè sün ün nivel mass'ot, il fit approximativ in basa als cuosts s'amunta a s-chars frs. 37'000.00, üna gronda chargia pella butia. Tenor el es la butia necessaria pella populaziun da la fracziun. El dumonda implü, che chi'd es gnü fat per redüer l'augmaint dals cuosts.

Cla Nogler

Cla Manzuna chi'd es greiv da vuschar giò sur da quist credit supplementar. El manzuna però cha blers da quels chi's rechattan vi dal fabrichar o illa planisaziun sun confruntats cul problem dal augmaint da cuosts. In december ha la radunanza cumünala decis cun vusch unanima da far bun il credit necessari, ed el appellescha a la radunanza d'approvar eir quista jada il credit supplementar da frs. 280'000.00 per cha la butia possa gnir realisada. El intuna l'importanza da la butia e da caffè pel cumün e pella glieud chi sta in cumün.

Gisep Rainolter

Gisep manzuna ch'el sustegna la realisaziun da la butia. Adonta ch'el sta illa fracziun da Tschlin e nu va svesch in butia, ha la butia sül areal da scoula üna grond'importanza pella glieud chi viva a Ramosch. Tenor sia opiniun es da dir schi, schi s'ha fingià dit üna jada schi. Eir el appellescha a la radunanza d'approvar il credit supplementar.

La radunanza decida cun 46 vuschs, üna abstinenz, pel credit supplementar. Il capo ingrazcha pel sustegn.

9630 Stabels da la facultà da finanzas

11 Contrat da servitut funsil

Contrat da dret da funtana, Jolanda Andri-Kirchen

Il capo orientescha sur dal cuntgnü dal contrat da dret da funtana a favur da Jolanda Andri-Kirchen. Quella ha inoltrà la dumonda per far adöver d'üna funtana i'l territori da Val Mains, chi's rechatta suot sia chamonna. Da quist contrats ha il cumün fat amo plüs. Pel adöver da la funtana es previs da metter in quint üna taxa pauschala unica da frs. 500.00.

La radunanza va d'accord culla proposta ed approvescha il cuntgnü dal contrat. Il cumün vegn legitimà da suottascriver il contrat preschaint.

0110 Legislativa

12 Cumischiun sindicatoria

Elecziun d'ün/a commember/commembra da la cumischiun sindicatoria

Il capo manzuna, cha d'ürant la prümavaira 2022 es mort il commember da la cumischiun sindicatoria, Jon Prevost. Pervi da quai as rechatta il cumün in tschercha d'ün successur respectivamaing successiva. Sco successiva as metta a disposiziun Angela Lingenhag da Seraplana. OTRAS candidaturas nu vegnan fattas. La radunanza elegia ad Angela Lingenhag cun vusch unanima sco nouva commembra da la cumischiun sindicatoria e quai pel temp d'uffizi curraint. Quel finischa ils 31 da december 2024.

0110 Legislativa

13 Varia (radunanza cumünala)*Gisep Rainolter*

Gisep manzuna cha avant bundant trais eivnas ha gnü lö l'occorrenza d'infuormaziun quai chi riguarda la revisiun totala da la planisaziun cumünala. La listessa saira ha gnü lö üna prouva da pumpiers, uschè cha divers nun han pudü tour part a l'occorrenza. In cas ch'ün pumpier nu piglia part a la prouva, prevezza il reglamaint ün chasti. El giavüscha ch'in futur vegn tut resguard sün quels termins.

Il capo spiega la situaziun tuottafat speciala pel termin tschernü. I vegn adüna tut plü bain pussibel resguard sün oters termins d'organisaziuns in cumün.

Fadri Riatsch – adöver intermediar da la chasa da scoula a Tschlin

Il vicecapo orientescha, cha la cumischiun pel avegnir da la chasa da scoula Tschlin e la suprastanza cumünala s'han occupadas cun ün adöver intermediar da las localitats da la chasa da scoula veglia a Tschlin. La suprastanza cumünala ha deliberà per quist intent ün credit, uschè chi vegnan realisadas lavurs vi dal stabilimaint. Il böt es da pudair dar a fit stanzas per far vacanzas. Ad el es important cha la populaziun saja infuormada, schi vess da gnir a daplü frequenzas sü Tschlin.

A las 21:40 serra il capo la radunanza, el ingrazcha als preschaints per lur cumparsa e giavüscha bun arriv a chasa.

7556 Ramosch, 14.06.2022

Il capo:

Il manader administraziun: